

Ministeren

Indfødsretsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Indfødsretsudvalget har den 21. februar 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 67 (alm. del) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 67:

Hvad er udlændinge- og integrationsministerens vurdering af, hvad der vil ske hvis Indfødsretsudvalget afviser at give en person indfødsret og sagen siden hen kom for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, hvor afgørelsen findes konventionsstridig? Hvilken sanktion/konsekvens kan domstolen kræve og hvad sker der, hvis Indfødsretsudvalget fortsat ikke giver vedkommende indfødsret? Ministeren bedes i svaret gøre det klart om det alene er udlændinge- og integrationsministeriets vurdering, eller om svaret bygger på tidligere sager fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet et bidrag fra Justitsministeriet, der har oplyst følgende:

"1. Det følger af grundlovens § 44, stk. 1, at ingen udlænding kan få indfødsret uden ved lov.

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) og andre internationale konventioner kan have betydning for behandlingen af ansøgninger om eller for tildeling af statsborgerskab, jf. bl.a. Højesterets dom af 13. september 2013, som er optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen, side 3328. Det fremgår bl.a. af dommen, at Danmark har påtaget sig en række folkeretlige pligter, som også i forarbejder til indfødsretsloven forudsættes efterlevet ved Folketingets og Indfødsretsudvalgets udøvelse af skønnet over, om dansk indfødsret skal meddeles en søger.

Højesteret fastslog i dommen, at en ansøger, der ikke er blevet medtaget i en lov om indfødsret, ved domstolene kan få prøvet, om folkeretlige forpligtelser er krænket, og om ansøgeren i den anledning har krav på erstatning eller godtgørelse. Højesteret fastslog endvidere, at

21. marts 2022

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Indfødsretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2022 - 3032
Akt-id 1909453

grundlovens §§ 21, 41, stk. 1, og 44, stk. 1, udelukker f.eks. domstolsprøvelse af påstande om, at en ansøger skal medtages i et lovforslag om indfødsret eller skal meddeles indfødsret ved lov.

2. Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at det følger af EMRK artikel 46, stk. 1, at medlemsstaterne forpligter sig til at rette sig efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (Domstolen) endelige dom i enhver sag, som de er parter i.

Forpligtelsen til at rette sig efter Domstolens endelige afgørelse i en sag, hvor staten er part, indebærer, at staten – hvis Domstolen har fundet, at der er sket en krænkelse af konventionen – skal træffe de nødvendige foranstaltninger til at bringe krænkelsen til ophør og råde bod på konsekvenserne heraf. Statens forpligtelse gælder både konkret og generelt, dvs. både i forhold til den individuelle klager og i forhold til andre, som måtte stå i en lignende situation.

Hvis der foreligger en krænkelse, kan Domstolen efter EMRK artikel 41 derudover tilkende forurettede passende erstatning for økonomisk eller ikke-økonomisk skade. Erstatning ændrer dog ikke på statens forpligtelse – konkret og generelt – til at efterleve dommen.

3. For så vidt angår konsekvenserne ved ikke at følge en endelig dom fra Domstolen kan Justitsministeriet generelt oplyse, at det følger af EMRK artikel 46, stk. 2, at Domstolens endelige dom oversendes til Ministerkomitéen, der skal overvåge dommens fuldbyrdelse. Det er således Ministerkomitéen, der påser, om en medlemsstat, der har været part i en sag, hvori der er afsagt endelig dom, har betalt erstatning i henhold til dommen og har truffet de nødvendige konkrete og generelle foranstaltninger.

Hvis det er Ministerkomitéens opfattelse, at medlemsstaten nægter at rette sig efter en endelig dom i en sag mod medlemsstaten, kan Ministerkomitéen, efter at have underrettet den pågældende stat skriftligt derom, og såfremt beslutningen vedtages med et flertal på to tredjedele af de repræsentanter, som har ret til at sidde i komitéen, i medfør af EMRK artikel 46, stk. 4, anmode Domstolen om at tage stilling til, hvorvidt den pågældende part har undladt at overholde sin forpligtelse til at rette sig efter dommen.

Hvis Domstolen finder, at medlemsstaten har overtrådt forpligtelsen til at rette sig efter Domstolens endelige dom, skal den efter EMRK artikel 46, stk. 5, henvise sagen til Ministerkomitéen, som tager stilling til, hvilke foranstaltninger der skal træffes. Hvis Domstolen finder, at medlemsstaten har rettet sig efter Domstolens endelige dom, skal den henvise sagen til Ministerkomitéen, som afslutter sin behandling af sagen.”

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt konventionsbrudsproceduren i EMRK artikel 46, stk. 4, har været anvendt i praksis, kan Udlændinge- og Integrationsministeriet henvise til Domstolens dom af 29. maj 2019 i sagen Ilgar Mammadov mod Aserbajdsjan (15172/13), hvor Domstolen fandt, at Aserbajdsjan havde krænket forpligtelsen i EMRK artikel 46, stk. 1, ved ikke at overholde Domstolens dom af 22. maj 2014 af samme navn. Udlændinge- og Integrationsministeriet er ikke bekendt med tidligere sager indbragt for Domstolen efter EMRK artikel 46, stk. 4, vedrørende sager om erhvervelse af statsborgerskab.

Mattias Tesfaye

/

Christina Fløystруп